

Opis popularnonaukowy

Przedsiębiorcy, innowatorzy funkcjonujący w ramach firm rodzinnych wpływają na rzeczywistość gospodarczą oraz rozwój społeczny w niemal wszystkich gospodarkach świata. Stąd często firmy rodzinne są przedmiotem badań naukowych, choć większość analiz obecnych w literaturze dotyczy ich roli, a także uwarunkowań wzrostu w gospodarkach rozwiniętych. Celem naszego badania jest zwiększenie wiedzy na temat funkcjonowania firm rodzinnych na rynkach Europy Środkowej.

W tym roku przypada 30 rocznica wejścia wielu krajów tego regionu na drogę transformacji od gospodarki centralnie planowanej do rynkowej. Firmy rodzinne odegrały kluczową rolę w tym okresie. Jednocześnie dziś przedsiębiorcy w Europie Środkowej stoją w obliczu wyjątkowych wyzwań, takich jak ryzyko regulacyjne, jakość egzekwowania prawa, dostępność kapitału, rosnąca konkurencja zarówno lokalna, jak i niejednokrotnie ze strony globalnych korporacji. Wreszcie większość firm rodzinnych, które kształtują obecnie oblicze przedsiębiorczości w Europie Środkowej powstało niedługo po przełomie politycznym 1989 roku, tj. trzy dziesięciolecia temu. Stąd obecnie *gros* z nich stoi przed wyzwaniem związanym z sukcesją. Rynki Europy Środkowej stanowią zatem bardzo interesujący obszar badań nad firmami rodzinnymi i przedsiębiorczością, które mogą istotnie uzupełnić wiedzę ekonomiczną w literaturze.

Nasz projekt badawczy będzie się skupiał wokół trzech głównych zagadnień, formalnie odrębnych, ale, naszym zdaniem, komplementarnych względem siebie. Po pierwsze, zamierzamy zbadać, w jaki sposób decyzja o sposobie rozpoczęcia działalności w danej gałęzi (np. budowa start-upu, przejęcie przedsiębiorstwa państwowego lub przejęcie firmy prywatnej) wpływa na wyniki firmy. Po drugie, planujemy sprawdzić, czy zmiany poziomu zaangażowania założycieli na przestrzeni lat wpływały na wyniki przedsiębiorstw w krajach Europy Środkowej. Po trzecie, chcemy zbadać czynniki determinujące decyzje założycieli o odejściu z przedsiębiorstwa, a także związek między sposobem odejścia założycieli a wynikami firmy. Każdy z wymienionych obszarów badań dotyczy kluczowego etapu funkcjonowania firmy, tzn. rozpoczęcia działalności, rozwoju przedsiębiorstwa i wreszcie określenia momentu i metody wyjścia przez założyciela z biznesu.

Uważamy, że rezultaty naszego projektu naukowego będą interesujące nie tylko dla akademików, polityków gospodarczych oraz menadżerów (choć dla nich w pierwszej kolejności), ale także dla szerokiego grona odbiorców.